

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Циклова комісія професійної та практичної підготовки
спеціальність «Туризм»

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕТИКА Й ЕСТЕТИКА»**

освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»

Освітньо-професійна програма «Туризм»

Спеціальність 242 Туризм

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Освітня кваліфікація : Фаховий молодший бакалавр з туризму

Затверджено на засіданні циклової комісії
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Етика й естетика
Викладач (-і)	Баранецька Зоряна Михайлівна
Контактний телефон викладача	0971947641
Е-mail викладача	zorianabaranecka@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/9c53baf9eed2eb5a721
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Предметом вивчення навчальної дисципліни Етика й естетика мораль як форма індивідуальної та суспільної свідомості, загальні закономірності їх буття.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни є: формування у здобувачів фахової передвищої освіти базового понятійно-категоріального апарату, необхідного для вивчення дисципліни; засвоєння теоретичних знань про основні етапи розвитку теорії моралі, теорії і практики мистецько-художньої творчості, становлення етичної та естетичної культури, сутність законів краси і гармонії, ролі етики та естетики у житті людини та суспільства.</p> <p><i>Основними цілями вивчення дисципліни є:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ осмислення студентами етичного та естетичного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації, активізує пізнавальні інтереси, які є важливими у формуванні професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця; ▪ формування уміння орієнтуватися у світі людських відносин і художньо-естетичного життя з позицій гуманізму. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ЗК3.Здатність до пошуку, аналізу і синтезу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК7.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ФК9. Здатність дотримуватися норм професійної етики в процесі вирішення соціальних, культурних, економічних питань.</p> <p>ФК14.Здатність організовувати роботу з різними стейкхолдерами сфери обслуговування.</p> <p>ФК18. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення освітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.</p> <p>ПРН3. Володіти знаннями про економічні і соціальні відносини, особливості взаємозв'язку науки, техніки із сучасними соціальними й етичними проблемами.</p> <p>ПРН7. Керуватися принципами науковості, загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання вітчизняної історії, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності.</p> <p>ПРН19. Здатність відповідально ставитись до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.</p>	
5. Організація навчання	
Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин

Лекції		12	
семінарські, практичні заняття		24	
самостійна робота		54	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
6	242 Туризм	3-й	нормативна
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		лекції	практичні заняття
		самостійна робота	
Тема 1. Предмет етики в системі філософського знання. Основні етичні цінності та категорії етики.		2	2
Тема 2. Моральні виміри спілкування. Етикет.		2	2
Тема 3. Конфлікт та морально-етичні аспекти його вирішення.		2	2
Тема 4. Моральні пошуки та самовизначення людини.		2	2
Тема 5. Найвищі моральні цінності людини.		2	2
Тема 6. Сутність та предмет естетики.		2	2
Тема 7. Етичні проблеми сучасного суспільства.			2
Тема 8. Загальні морально-етичні й естетичні категорії.			2
Тема 9. Екологічна етика.			2
Тема 10. Структура естетичної свідомості.			2
Тема 11. Етична й естетична діяльність. Практичне значення етичних й естетичних понять. Етичний і естетичний досвід.			2
Тема 12. Морально етичні й естетичні проблеми сучасності.			2
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни		Вид контролю – залік Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 25 балів, Контрольна робота – 15 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10 балів. Залік – 50 балів	
Вимоги до письмової роботи		Контрольна робота – 15 балів. Самостійна робота – 10 балів.	
Семінарські, практичні заняття		Максимальна оцінка – 25 балів.	
Умови допуску до підсумкового контролю		Виконання 50 % завдань	
Підсумковий контроль		Форма контролю – залік.	

7. Політика навчальної дисципліни

1. *Письмові роботи* виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі.
2. *Академічна доброчесність*. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.
3. *Відвідування занять*. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).
Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової передвищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», введеного в дію наказом ректора від 13 жовтня 2023 р № 830 <https://ifk.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2023/10/redaktsiia-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-u-vidokremenomu-strukturnomu-pidrozdiili-1.pdf>
4. *Неформальна освіта*. Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література**Основна:**

1. Антонєць М., Соляник А. Впровадження естетотерапевтичних технологій та новітніх тренінгів у викладання «Етики і естетики»: Вісник Національного університету «Львівська політехніка». «Філософські науки», № 780. Львів: Вид-во НУ«Львівська політехніка», 2014, 81–87.
2. Апель К., Єрмоленко А.М. Ситуація людини як етична проблема. Комунікативна практична філософія. Київ, 1999, 231–254.
3. Естетика: Навчальний посібник для педагогів / за ред. Т. І.Андрущенко. - К.:, 2014. - 613 с.
4. Естетика: підручник (Л.Т.Левчук, В.І.Панченко, О.І.Онїщенко, Д.Ю.Кучерюк). За заг. ред. Л.П. Левчук. Київ: Вища школа, 2005, 431 с.
5. Етика та естетика: Навчальний посібник / За ред. Панченко В. І. – К.: 2014. – 432 с.
6. Етика та естетика: підруч. для студ. ВНЗ реком. МОНУ / за ред. В.Л.Петрушенка. Львів : Новий Світ – 2000, 2008. 240 с.
7. Етика: навч. посіб. / Лозовий В.О., Панов Н.І. та ін. Київ: Юрінком Інтер, 2002. 223 с.
8. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Етика та естетика» [Ел. ресурс] / http://sites.znu.edu.ua/bank/public_files/2014/09/9364_1411029985_konspekt_lektsij_etika_ta_estetika.pdf.
9. Кубрак О.В. Етика ділового та повсякденного спілкування: навч. посібник. Суми: Університетська книга, 2005. 222с.
10. Курс лекцій і методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни “Етика та естетика” / Укл.: Фесенко Г.Г. – Харків, 2009. – 36 с.
11. Левчук Л.Т. Естетика. Київ, Центр учбової літератури, 2010, 520 с.
12. Левчук Л.Т. Естетика: навч. посібник. Київ: Вища школа, 2000. 399 с.

13. Лозовой В.О. Естетика: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2003, 207с.
14. Малахов В. А. Етика: курс лекцій / В. А. Малахов. – Острог, 2014. – 214 с.
15. Малахов В.А. Етика. Курс лекцій. Київ, Либідь, 2001. 304 с.
16. Мовчан В.С. Естетика. Київ: Знання, 2011. 527 с.
17. Рікер П. Етика і мораль. Навколо політики. Київ, 1995, 269–283.
18. Тофтул М. Г. Сучасний словник з етики / М.Г. Тофтул. – Житомир, 2014 р. – 416 с.
19. Тофтул М.Г. Етика: навч. посібник. Київ, Академія, 2006. 416 с.
20. Чистіліна Т.О. Етика та естетика: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2020.

Допоміжна:

1. Городиська Віолета. Виникнення дефініції поняття «Естетичне виховання» у науковій думці. - Історія професійної освіти. – Lviv Polytechnic National University Institutional Repository <http://ena.lp.edu.ua>. – С. 138 – 144.
2. Гриценко Т.Б. Етика ділового спілкування: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 344 с. URL: <http://www.info-library.com.ua/books-book-132.html>.
3. Естетика: навчальний посібник для педагогів / під ред. Т.І. Андрущенко. Київ: Вид. НПУ імені М.П. Драгоманова, 2014. 594 с.
4. Естетика: Підручник / Л.Т. Левчук, В.І. Панченко, О.І. Оніщенко, Д.Ю. Кучерюк,; За заг. ред. Л.Т. Левчук. Київ: Вища школа, 2005. 431 с.
5. Етнос і мораль у сучасному світі / Аболіна Т., Єрмоленко А., Кисельова О. та ін. Київ: Вид. ПАРАПАН, 2004. 200 с.
6. Кириченко Л.Г. Естетичне виховання в процесі формування особистості сучасного менеджера соціокультурної сфери. URL:<http://chito.in.ua/l-g-kirichenko-stattya-prisvyachena-analizu-rolu-estetichnogo.html>.
7. Кутузова Г. І. Естетичне виховання як засіб творення естетичної культури студентської молоді / Г. І. Кутузова// Філософська антропологія та філософія культури. 24. – 2011. – С. 40 – 44.
8. Кучер Тетяна. Естетична свідомість крізь призму феномена «молодіжної культури» / Тетяна Кучер // Наукові записки. Серія “Філософія”. Випуск 6. – С. 20 – 27.
9. Мазурик М. Онтологічний вимір етичних категорій добра і зла / Марія Мазурик // <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/6396/1/05.pdf>. С. 25 - 31.
10. Мовчан В.С. Етика: навчальний посібник. Київ: Знання, 2007. 483 с. URL: <http://www.info-library.com.ua/books-book-169.html> 3.
11. Петрушенко В.Л. та ін. Етика та естетика: навчальний посібник. Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2008. 180 с. URL: <http://www.info-library.com.ua/books-book-126.html>.
12. Полухтович Т. Моральні цінності в житті людини / Тетяна Полухтович. - Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. – 2013. – С. 54 – 59.
13. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. Львів: Вид. «Сполом», 2001. 223 с.
14. Сморгж Л.О. Естетика: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2009. URL:<http://ukrlibrary.com.ua/books/12/1/1/102.html>.
15. Чмут Т.Г. Етика ділового спілкування URL: http://chitalka.info/gp_02/gp_02index.htm

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники, дисертації, автореферати.) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal>
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
3. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL <http://lib.pnu.edu.ua/>

Викладач

Зоряна БАРАНЕЦЬКА